

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jasenná, okr. Zlín

Adresa: Jasenná 15, 763 12 Vizovice

Identifikátor školy: 600 114 091

Termín konání orientační inspekce: 2. - 3. květen 2002

Čj.	152-151/02-00515
Signatura	oo5bv160

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Jasenná, okres Zlín je neúplnou základní školou, jejíž součástí je školní družina a školní jídelna. 1. a 3. ročník je vyučován ve spojené třídě v odděleních. Poslední rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je vydáno dne 30. srpna 1999 Školským úřadem Zlín pod čj. 1020-16/99. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12035/97-20, je realizován ve všech ročnících bez samostatného předmětu dramatická výchova. Škola má 4 třídy s celkovým počtem 67 žáků. 27 z nich je zapsáno do školní družiny. Rada školy není zřízena, pracuje zde však sdružení rodičů zřízené od roku 1992. Škola není samostatným právním subjektem.

Kontrola ČŠI byla zaměřena na hodnocení průběhu vzdělávání v českém jazyce a matematice, hodnocení podmínek výuky z hlediska sledovaných předmětů, vedení povinné dokumentace a dodržování platných učebních dokumentů.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika

Počty hodin matematiky podle rozvrhu hodin byly v souladu s učebním plánem programu Obecná škola. Návaznost učiva byla zajištěna prostřednictvím zpracovaných tematických plánů. Při jejich sestavování vycházejí vyučující spíše z učebnic, proto ne vždy odpovídalo rozvržení témat a zejména jejich časová dotace pojetí zvoleného vzdělávacího programu. Při přípravě výuky respektovali vyučující aktuální stav a schopnosti žáků. Ve třídě se spojenými ročníky v některých momentech nahodile volené činnosti a struktura práce v odděleních (zaměřená pouze na střídání samostatné práce a frontální výuky) vypovídaly o nedostatečně promyšlené přípravě sledovaných jednotek. V ostatních třídách byly na jednotlivé hodiny připraveny vhodné pomůcky oživující průběh výuky, ve druhém ročníku bylo připraveno použití videa. Plánování a příprava výuky byly přes nedostatky ve třídě s odděleními celkově velmi dobré.

Pouze jedna pracovnice školy nespĺňuje požadavky legislativy na odbornou a pedagogickou způsobilost. V současné době dokončuje dálkové studium. Její práce v matematice nebyla sledována.

Učebny byly velké, vybavené funkčním nábytkem, prostředí bylo estetické. Pro výuku matematiky bylo méně podnětné zejména vzhledem k malému počtu nástěnných pomůcek. Didaktická technika (video) byla velmi vhodně použita při procvičování sčítání a odčítání ve druhém ročníku.

Psychohygienické podmínky byly zlepšovány střídáním různorodých činností a didaktických her podle aktuálního stavu pozornosti a aktivity žáků. Relaxace poněkud scházela ve třídě s odděleními. Podmínky výuky byly velmi dobré.

Zvolenému vzdělávacímu programu odpovídala struktura a metodika vedení hodin, i s prvky dramatické výchovy, nejvíce ve druhém ročníku. Ve třídě se spojenými ročníky převládalo střídání samostatné práce (pro žáky prvního ročníku velmi dlouhá doba 30 minut) a frontálního působení. Pro oživení pak byly zařazeny pravidelně jednoduché hry, avšak s velmi nízkou efektivitou zapojení (vždy jen dva žáci). V pátém ročníku práce se slovními úlohami velmi účinně rozvíjela matematické uvažování a komunikativní dovednosti, velmi zajímavě zvolila učitelka postup jejich řešení. Organizace výuky, volba forem a metod výuky byla hodnocena jako velmi dobrá.

Na osobnosti jednotlivých vyučujících závisela úroveň užití motivačních a aktivizujících

metod. Zejména ve druhém a pátém ročníku střídání zajímavých, navzájem provázaných činností, vytvářelo vynikající pracovní atmosféru a pomáhalo udržet pozornost. Zpětnou vazbu pro učitele zajišťovala průběžná kontrola plnění úkolů, využity byly i prvky vzájemného hodnocení. Účinnost motivace a hodnocení byla velmi dobrá.

Verbální i neverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni, její prostředky byly s různou úspěšností ve výuce využívány k udržení pozornosti, posílení kázně. Potřebným byla poskytována pomoc při řešení složitějších úkolů, pochvalou byla oceňována také snaha a individuální pokrok. Mezipředmětových vztahů využívali vyučující zejména ve vztahu ke známým faktům z učiva prvouky a přírodovědy. Účinnost motivace a způsobu hodnocení žáků byla velmi dobrá.

V hodinách mohli žáci zejména při volnějším činnostech a při řešení slovních úloh projevit vlastní názor, byl dán prostor pro diskusi. Osobnost a názory byly respektovány a případně správně korigovány. Dohodnutá pravidla chování byla respektována, panovala pozitivní pracovní atmosféra i prostředí spolupráce, důvěry a tolerance. Méně se to dařilo ve třídě se spojenými ročníky. Oblast interakce a komunikace byla hodnocena jako velmi dobrá.

Výuka matematiky byla hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Český jazyk

Časová dotace předmětu byla v době inspekce ve všech ročnících tohoto stupně v souladu s učebním plánem. Probírané učivo bylo ve všech částech jazykového vyučování a slohu, psaní, čtení a literární výchově v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Ve shodě s nimi bylo v jednotlivých vyučovacích hodinách plynule probíráno učivo všech složek tohoto předmětu, vždy s převahou jedné z nich. Časové tematické plány však spíše než z osnov vycházely z členění užívaných učebnic. Zpracované cíle byly vzhledem k aktuálnímu stavu třídy stanoveny vhodně a přiměřeně a probírané učivo organicky navazovalo na učivo předcházející. Příprava výuky byla na velmi dobré úrovni.

Výuka českého jazyka byla kromě čtvrtého ročníku zajištěna kvalifikovanými učitelkami. Vyučující v letošním školním roce pracují s platnými učebnicemi. Žáci ve sledovaných hodinách používali i připravené pracovní listy, pracovali na magnetické tabuli. Třídy byly vyzdobeny mimo jiné i nástěnnými tabulemi s gramatickými přehledy. Nebylo využíváno další doplňující literatury, ačkoliv škola má žákovskou knihovnu. Didaktická technika využívána nebyla.

Vyučovací hodiny byly vhodně členěny i z hlediska aktuální relaxace žáků, tempo výuky zohledňovalo momentální stav jejich pozornosti. V jednom případě však učitelka preferovala svoji snahu probrat naplánované učivo, závěr hodiny a zadání domácího úkolu byly prováděny až na úkor přestávky žáků. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky byly na velmi dobré úrovni.

Na průměrné úrovni byly organizace, formy a metody výuky. Ne všechny vyučovací hodiny totiž byly promyšleně členěny. U jiných překvapovala variabilita vyučovacích metod od frontální výuky přes skupinovou práci a práci žáků ve dvojicích. Pozitivem bylo i užití metod dramatické výchovy využívajících hravost přiměřenou věku dětí. Dostatečný prostor byl věnován samostatnému a aktivní učení. V rámci literární výchovy žáci dokázali recitovat velké množství básní (aktuálních a přiměřených jejich věku). Výuka byla věcně i odborně správná, žáci měli dostatek času na pochopení a procvičování učiva a vyučovací čas byl využíván efektivně. Drobné metodické chyby byly pozorovány u diktátu, v zadávání písemného úkolu první třídě bez průpravných cviků.

Rozdílné bylo u jednotlivých učitelek využívání vstupní i průběžné motivace. V průběhu i v závěru vyučování systematicky ověřovaly pochopení učiva, využívaly analýzy chyb a

neustále (především kladně) žáky hodnotily. Inspekce ve sledovaných hodinách při hodnocení zaznamenala respektování individuálních dispozic u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Ne vždy bylo důsledně pracováno chybami v písemném projevu žáků. Zejména při práci ve skupinách a ve dvojicích, ale i při frontálně vedené výuce jim však byl dáván dostatečný prostor pro sebehodnocení a sebereflexi.

Stejně jako motivace a hodnocení byla na velmi dobré úrovni i dílčí oblast interakce a komunikace. Žáci bez problému akceptovali dohodnutá pravidla chování. Učitelky jim ve většině tříd vytvářely dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru, respektovaly a rozvíjely jejich osobnost. Jen v jedné třídě se nervozita učitelky negativně odrazila v poněkud strohém přístupu k žákům.

Úroveň výuky českého jazyka byla velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Škola plnila osnovy přijatého vzdělávacího programu v obou sledovaných předmětech. Plánování výuky někdy vycházelo spíše z učebnic a chyběla koordinace práce v jednotlivých ročnících. Účinně bylo využíváno forem a metod dramatické výchovy. Rezervy spatřuje ČŠI především v organizaci a metodice výuky ve třídě s odděleními.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepce rozvoje školy je zpracována s výhledem do roku 2003. V obecné rovině vychází z analýzy stavu zařízení. Až celoroční plán práce rozpracovává a formuluje konkrétnější cíle zohledňující podmínky školy. Prioritou plánu je žák jako objekt vzdělávání a kvalita výchovně vzdělávací práce. Cíle však nejsou konkretizovány například do jednotlivých oblastí výchovy. Pracovníci školy mají možnost se na sestavování plánu podílet, v rámci pedagogické rady ho mohou připomínkovat a doplňovat. Vzhledem k drobným nedostatkům ve specifikaci cílů bylo plánování práce školy hodnoceno jako velmi dobré.

Kompetence pracovníků školy jsou přesně vymezeny v náplních práce, provozním řádem, rozpisu dozorů a dalšími dokumenty. Ředitelka využívá denního setkávání pracovníků k řešení aktuálních, konkrétních metodických a výchovných problémů. Nejsou však diskutována obecnější témata, což vede k drobným nedostatkům zejména v plánování výuky některých předmětů a rozdílné úrovni zpracování tematických plánů s východiskem spíše v učebnicích, než v osnovách jednotlivých předmětů. Projevuje se tak absence ustavení poradního metodického orgánu.

Informace jsou předávány také tímto přímým způsobem, poněkud schází systematizace a formalizace (např. formou týdenních plánů) zejména pak z hlediska kontroly zadávaných úkolů. Rodiče jsou informováni formou schůzek a konzultací, také prostřednictvím nástěnky u vchodu do školy. Spolupráce s nimi je velmi dobrá zejména při organizování mimoškolních akcí pro děti. Sdružení rodičů pomáhá škole i finančně.

Rozhodnutí vydávaná ředitelkou vykazují drobné odstranitelné formální nedostatky. Výroční zpráva je zpracována podle šablony, dodané příslušným orgánem státní správy. Je dostatečně vypovídající, obsahuje však informace o pedagogických pracovnících, které mohou být považovány za citlivé. Byla řádně projednána s pracovníky školy na organizační poradě. Organizování bylo velmi dobré.

Jako nástroje operativního řízení využívá ředitelka školy denní rozhovory se všemi členkami pedagogického sboru, což by mělo zajišťovat určitou záruku kvality metodiky výuky. Tento systém není vždy funkční, efektivní a zejména postrádá koncepčnost. Vedení školy proto

dobře uvažuje o založení metodického sdružení. V současné době by ředitelka uvítala, aby si učitelky stávající odbornou způsobilost doplnily prostřednictvím akcí daných nabídkou dalšího vzdělávání Pedagogického centra Zlín. Cílem je zejména zajištění výcviku v užívání výpočetní techniky. Jedna z učitelek dálkově studuje učitelství pro daný stupeň školy. Pomoc je jí poskytována všemi kolegyňami, zejména ředitelkou školy. Je vytvořen systém zejména hmotného stimulování pracovníků, hodnocení je pravidelné a kritéria jsou známa. Není mezi nimi uvedena kvalita výchovně vzdělávací práce. Pravidelné sebehodnocení školy je prováděno ve výroční zprávě o činnosti. Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Ředitelka školy má vytvořen a praxí prověřen systém kontroly všech pracovníků školy. Plán kontrol na školní rok 2001/2002 je zpracován ve formě tabulek, obsahuje vlastní hospitační činnost i specifikace sledovaných jevů (letos je to kvalita komunikace mezi učitelkou a žáky i mezi žáky navzájem). Z provedených hospitací jsou pořizovány písemné záznamy, které hodnotí nejen průběh hodiny, ale současně vedou vyučující k zamyšlení nad mírou splnění daného cíle výuky a k sebehodnocení. Vzhledem k velikosti pedagogického sboru má ředitelka dostatek objektivních informací o úrovni výchovně vzdělávací práce. Obecné poznatky získané hospitační a kontrolní činností jsou prezentovány na pedagogických radách. Z jejich zápisů však není zřejmé, jaké kroky k nápravě zjištěných skutečností jsou podnikány, jak funguje zpětná vazba. Pravidelně jsou kontrolovány třídní knihy, průběžně je prováděna kontrola dozorů, plnění termínovaných i trvalých úkolů. Učební výsledky žáků jsou ověřovány standardními způsoby ústní i písemnou formou. Kontrola provozu školy probíhá prakticky denně sledováním a operativním řešením vzniklých problémů. Kontrolní systém byl hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování a organizování se odvíjí od velikosti školy. Velmi kvalitně je zpracován celoroční plán práce školy, rezervy jsou v plánování návaznosti výuky a dokladů realizace zvoleného vzdělávacího programu. Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků a uplatňovaný kontrolní systém byl hodnocen jako velmi dobrý. Celkově byly podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva o činnosti ZŠ Jasenná za školní rok 2000/2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané dne 30. srpna 1999 Školským úřadem Zlín pod čj. 1020-16/99
- Celoroční plán práce pro školní rok 2001/2002 ZŠ Jasenná
- Rozvrh hodin ZŠ Jasenná na školní rok 2001/2002
- Záписy z pedagogických rad ZŠ Jasenná
- Provozní řád ZŠ Jasenná platný pro školní rok 2001/2002
- Vnitřní řád školy pro školní rok 2001/2002 ZŠ Jasenná
- Tematické plány pro výuku sledovaných předmětů v ZŠ Jasenná
- Třídní knihy platné v ZŠ Jasenná ve školním roce 2001/2002
- Hospitační zápisy ředitelky školy ZŠ Jasenná

- Plán kontrolní práce ředitelky ZŠ Jasenná na tento školní rok
- Kriteria pro nenárokové složky platu v ZŠ Jasenná
- Náplně práce učitelů ZŠ Jasenná
- Rozpisy dozorů ZŠ Jasenná na školní rok 2001/2002
- Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Škola plní osnovy dané zvoleným učebním programem, kterému odpovídá i volba forem a metod práce. Vedení výuky ve třídě s odděleními vykazovalo metodické chyby.

Ředitelka školy má jasnou představu o další práci školy, o technickém zabezpečení jejího chodu ve spolupráci se zřizovatelem. Dovede dobře plánovat, má propracovaný a funkční systém kontrolní činnosti. Je si vědoma nutnosti zřídit metodické sdružení, naplnit plán jeho činnosti a zkvalitnit tak metodické vedení pracovního kolektivu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Roman Hoza	Mgr. Roman Hoza v. r.
Členka týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová v. r.

V Kroměříži dne 27. května 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 5. 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Iva Mynářová, ředitelka školy

Mynářová Iva v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Zlínského kraje, tř. T. Bati 3792, Zlín 761 90	2002-06-25	152-188/02-005150
Obec Jasenná, Jasenná 190, 763 12 Vizovice	2002-06-25	152-189/02-005150

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.